

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 35.175/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 maart 2003 door de Voorzitter van het Vlaams Parlement verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorstel van bijzonder decreet "houdende wijziging van het bijzonder decreet van 26 juni 1995 houdende invoering van onverenigbaarheden met het mandaat van lid van de Vlaamse Raad" (Parl. St., Vl. Parl., 2002-03, nr. 1547-1), heeft op 31 maart 2003 het volgende advies gegeven:

1. Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

"door de nabijheid van de federale parlementsverkiezingen. In het voor advies voorgelegde voorstel van bijzonder decreet wordt immers bepaald dat een Vlaamse volksvertegenwoordiger die wordt verkozen in een andere assemblee, zijn of haar mandaat van Vlaams volksvertegenwoordiger van rechtswege verliest wanneer dat onverenigbaar is met het mandaat waarvoor hij of zij pas werd verkozen. Bovendien stellen de indieners voor om het bijzonder decreet met terugwerkende kracht in werking te laten treden op 1 januari 2003".

*

* *

2. Binnen de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

STREKKING VAN HET VOORSTEL

3. Het voor advies voorgelegde voorstel van bijzonder decreet beoogt de invoeging van een artikel 1bis in het bijzonder decreet van 26 juni 1995 houdende invoering van onverenigbaarheden met het mandaat van lid van de Vlaamse Raad. Volgens de voorgestelde bepaling verliest een lid van het Vlaams Parlement, verkozen verklaard in een andere wetgevende assemblee, van rechtswege zijn mandaat als lid van het Vlaams Parlement, althans voorzover er een onverenigbaarheid bestaat tussen beide mandaten.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

.../...

EN HET VLAAMSE GEWEST

4. Overeenkomstig artikel 118, § 1, van de Grondwet staat het aan de federale bijzondere wetgever om de verkiezingen, de samenstelling en de werking van o.m. het Vlaams Parlement te bepalen.

In beginsel is de decreetgever dus niet bevoegd om een voorstel aan te nemen, dat betrekking heeft op het mandaat van lid van het Vlaams Parlement.

Dit zou slechts anders zijn, indien de aangelegenheid behoort tot die waarvoor de bijzondere wetgever, met toepassing van artikel 118, § 2, van de Grondwet, een constitutionele autonomie heeft verleend aan de bijzondere decreetgevers.

5. Volgens de toelichting bij het voorstel zou het voorstel extra onverenigbaarheden voor leden van het Vlaams Parlement vaststellen (p. 2).

Indien die kwalificatie correct zou zijn, zou het Vlaams Parlement op grond van artikel 24bis, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen bevoegd zijn om een regeling als de voorgestelde aan te nemen. Het desbetreffende decreet zou dan, overeenkomstig artikel 35, § 3, van de bijzondere wet, met een bijzondere meerderheid aangenomen moeten worden.

De Raad van State is evenwel van oordeel dat de voorgestelde regeling niet in bijkomende onverenigbaarheden voorziet.

De voorgestelde regeling voorziet immers in het verlies van het mandaat van lid van het Vlaams Parlement zelfs voordat er sprake is van het gelijktijdig opnemen of uitoefenen van twee mandaten; het beoogt integendeel een gevolg van rechtswege toe te kennen aan het enkele feit van verkozen te zijn voor bepaalde wetgevende assemblees.

Het voorstel bevat in werkelijkheid een regeling in verband met de vervallenverklaring van het mandaat van lid van het Vlaams Parlement. Het voorstel beoogt immers een geval te bepalen waarin het mandaat van rechtswege een einde neemt, zonder dat aan de betrokkene de keuze wordt gelaten tussen het mandaat van lid van het Vlaams Parlement of dat van lid van een andere wetgevende assemblee.

6. De bepalingen in verband met de voorwaarden om verkozen te worden voor een gemeenschaps- of gewestraad zijn in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 terug te vinden in artikel 24bis, § 1. Met betrekking tot die bepaling heeft de bijzondere wetgever geen constitutionele autonomie verleend aan de onderscheiden decreetgevers.

De decreetgevers zijn dan ook niet bevoegd om nieuwe verkiesbaarheidsvereisten vast te stellen, of om te voorzien in gevallen waarin een lid vervallen verklaard wordt van zijn mandaat.

7. Nu het voorstel niet ingepast kan worden in een van de aangelegenheden waarvoor de decreetgever over de constitutionele autonomie beschikt, moet geconcludeerd worden dat het Vlaams Parlement onbevoegd is om het voorstel aan te nemen. Alleen de federale wetgever zou een dergelijke regeling kunnen invoeren, bij wet aangenomen met een bijzondere meerderheid.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	eerste voorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. PAS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DE BLEECKERE, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE EERSTE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

W. DEROOVER